

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 187

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** 4
- **1/620 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 13
  - Gerekçesi 13
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 15
- **Tasarı Metni** 17
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 17
- **Anlaşma Metni** 18

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-30-4142

23/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/970	Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/367	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	402542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/392	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/400	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/351	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
7.	1/375	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/383	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/385	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1/388	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/406	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/430	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/431	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/436	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/468	Kahçı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
16.	1/752	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/828	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/845	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/455	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/616	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
23.	1/729	İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyaseti Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
24.	1/793	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1/849	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/340	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/366	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
32.	1/889	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/317	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/808	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/872	Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/525	Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
39.	1/610	Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Mühtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
40.	1/731	Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/398	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/868	Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/991	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/1007	Antarktika Anlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/371	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/880	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/897	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bahkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/800	Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
49.	1/957	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1/617	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	402517	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	402534	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	397396	Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	397384	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	397393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	402524	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	402530	Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	397392	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
59.	397398	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	397397	Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06) nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	397400	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	402525	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC'de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	397402	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Gececek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	402516	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	402523	Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
66.	397386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
67.	397401	Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/373	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
69.	1/494	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Sağlık ve Çevre Genel Halk Komitesi Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/377	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/395	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/361	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
73.	1/776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	397394	Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

3/5/2012

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-507/1950

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/4/2012 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/620)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Küresel yoksulluk ve istikrarsızlıktan kaynaklanan göç olgusu, yirmi birinci yüzyılın dikkat çeken sorunlarından biri haline gelmiştir. Özellikle küresel düzeyde karşı karşıya kalınan yasa dışı göç akımları endişe veren ve ülkelerin esenliğini tehdit eden boyutlara ulaşmıştır.

Bilindiği üzere Ülkemiz, dünyanın istikrarsız bölgeleriyle sınırdaş ve aynı zamanda Avrupa Birliği ülkelerine komşu bir ülkedir. Bu sebeple ekonomik ve siyasi açıdan istikrarsız ülkelerin vatandaşları Ülkemizi Avrupa Birliği üyesi ülkelere geçişte güzergâh olarak kullanmakta ve Ülkemiz önemli ölçüde yasa dışı göçe maruz kalmaktadır. Bu ülkelerden birisi de Nijerya'dır. 1995-2010 yılları arasında Ülkemizde yasa dışı konumda yakalanan Nijerya vatandaşlarının sayısı 2285 olarak tespit edilmiştir. 2008 yılında kırk bir, 2009'da on iki, 2010 yılında ise kırk beş Nijerya uyruklu yasa dışı göçmen yakalanmıştır. 2011 yılı sonundaki verilere göre ise Nijerya uyruklu kaçak göçmen sayısı kırk iki olmuştur.

Bu bağlamda, Ülkemizce bir yandan yasa dışı göçle mücadele kararlılıkla sürdürülürken, diğer yandan yasa dışı konumda yakalanan yabancı ülke vatandaşlarının uyruğu buldukları veya geldikleri ülkeye geri gönderilmelerini düzenleyen anlaşmalar imzalanması için komşularımızla ve özellikle kaynak ülkelerle girişimlere devam edilmektedir. Bu geri kabul anlaşmaları; bir ülkeye yasa dışı yollardan giren kişilerin vatandaşı oldukları veya geldikleri ülkelere düzenli, hızlı, güvenli ve insan

onuruna yaraşır şekilde geri gönderilmeleri için hukuki zemin oluşturmaktadır. Yasa dışı göç üzerinde caydırıcı rol oynayan geri kabul anlaşmaları, aynı zamanda ülkeleri yasa dışı göçe karşı önlem almaya teşvik eden birer araçtır. Ayrıca Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin 2003 Türkiye Ulusal Programında da yasa dışı göçle mücadeleyle yönelik olarak geri kabul anlaşmaları yapılacağı belirtilmektedir.

Bu çerçevede, Nijerya ile müzakereleri 2002 tarihinde başlatılan göç ve geri kabul konularında düzenlemeleri içeren “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşma” 2 Şubat 2011 tarihinde imzalanmıştır.

Anlaşma, esas olarak, tarafların birbirlerinin ülkesinde yasa dışı konumdaki vatandaşlarının geri gönderilmelerini ve geri alınmalarını hukuki zeminde düzenlerken; buna ek olarak göç ve konsolosluk görevlileri için kapasite geliştirmeyi, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti konularına ilişkin karşılıklı teknik ve iş birliğini sağlamayı, geri kabul edilmiş şahısların yerleşmesi ve toplumla bütünleşmesi için eş güdüm sağlamayı ve kalkınma için bir araç olarak yasa dışı göçü önleyecek olanakları araştırmayı hedeflemektedir. Söz konusu Anlaşma'nın imzalanmasının sebeplerinden biri de Ülkemizde yakalanan Nijerya vatandaşlarının geri gönderilmelerinin hukuki güvence altına alınmasıdır. Çünkü Nijerya'da yasa dışı konuma düşen Türk vatandaşlarının sayısı kayda değer düzeyde değildir. Bu bakımdan iki ülke arasında göç ve geri kabul konularına dair imzalanan Anlaşma'nın ulusal çıkarlarımıza uygun olduğu düşünülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/2/2016

Esas No: 1/620

Karar No: 250

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 23/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 12/2/2016 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 18/2/2016 tarihli 19'uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında 2 Şubat 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Anlaşma ile tarafların diğer ülkede yasa dışı konumdaki vatandaşlarının ve bir taraf ülkeden çıkarak yasa dışı yollarla diğer taraf ülkeye giren üçüncü ülke vatandaşlarının ve vatansız kişilerin geri gönderilmeleri ve geri alınmalarının düzenlediği,

Anlaşmanın ayrıca göç konularına ilişkin teknik yardım, göç ve konsolosluk görevlileri için kapasite geliştirme alanlarında iş birliği imkânı sağladığı,

Anlaşmanın Nijerya tarafında onay süreci tamamlandığı,
ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Rize Milletvekili Hasan Karal, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Ahmet Akın</i>
Samsun	Aksaray	Balıkesir

Üye
Ziya Pir
Diyarbakır
Üye
Azmi Ekinci
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Serap Yaşar
İstanbul

Üye
Osman Aşkın Bak
Rize

Üye
Fevzi Şanverdi
Hatay
Üye
Ravza Kavakcı Kan
İstanbul

Üye
Recep Şeker
Karaman

Üye
Hasan Karal
Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Serkan Topal
Hatay
Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul
Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı
Mardin
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Halil Özcan
Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÖÇ KONULARINA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 2 Şubat 2011 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÖÇ KONULARINA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arıncı

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı V.

M. Şimşek

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

GÖÇ KONULARINA DAİR

ANLAŞMA

Dibace

AKİT TARAFLAR;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra birlikte "Akit Taraflar" ve tek başlarına "Akit Taraf" olarak anılacaktır.)

Akit Taraflar arasında, göçmenlere ilişkin hükümlerin daha iyi uygulanması ve sözkonusu şahısların temel haklarına saygı gösterilmesi ve her iki Devletin hukukuna uygun şekilde güvence sağlanması amacıyla işbirliğini geliştirme arzusuyla;

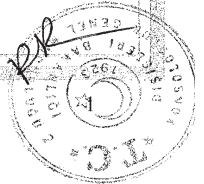
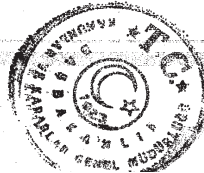
Vatandaşlarının birbirlerinin ülkesine yasadışı göç etmeleriyle etkin şekilde mücadeleyle ilişkin ilgilerini tekrar teyit ederek;

Ülkelerinde birbirlerinin vatandaşlarına ilişkin göç konularını ele alırken işbu Anlaşmanın hükümleriyle yönlendirilmeye istekli olarak;

Bir Akit Tarafın ülkesinde yasadışı olarak ikamet eden diğer Akit Taraf vatandaşlarının geri kabulünü kolaylaştırmanın yanısıra sözkonusu şahıslara insan onuruna yakışır ve insan haklarını güvence altına alan şekilde davranma ve iyileştirme arzusuyla;

31 Ocak 1967 tarihli Protokolle değiştirilmiş Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin 28 Temmuz 1951 tarihli Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin ve ayrıca Sınır aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile Tamamlayıcı Protokoller olan İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokol ile Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokolün hükümlerine atıfla;

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA MUTABAKATA VARMIŞLARDIR:

Madde 1 **Şahısların Geri Kabulü**

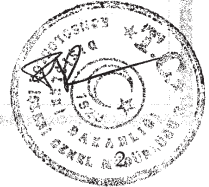
1. Talep Edilen Taraf, Talep Eden Tarafın müracaatı üzerine, Talep Eden Tarafın ülkesine giriş, ülkesinde bulunma ve ikamet etmeye ilişkin yürürlükteki şartları veya gereklilikleri yerine getirmeyen veya artık sağlamayan herhangi bir şahsı, Madde 2 veya Madde 3'e uygun olarak belirlendiği takdirde veya Madde 4'te belirtilen kimlik tespiti usullerine göre geri kabul edilecek şahsın Talep Edilen Tarafın vatandaşı olduğu belirlendiği takdirde kabul eder.
2. Müracaatın nedeni, müracaat yazısında serdedilir.

Madde 2 **Geri Kabul Usulleri**

1. Geri kabul edilecek şahsın halen geçerli olan herhangi bir ulusal pasaport (ulusal pasaport, müşterek pasaport veya vesayet pasaportu) veya uluslararası geçerliliği olan ve halen geçerli seyahat belgesi hamili olması halinde, herhangi bir seyahat belgesi düzenlenmeden geri kabul usulleri izlenir.
2. Akit Taraflar, işbu Maddenin 1 inci Paragrafının amaçları doğrultusunda, sözkonusu belgeler örnekleriyle beraber diplomatik yollarla teati ederler.
3. Talep Eden Tarafça, şahısların geri kabulüne ilişkin tüm vakaların Talep Edilen Tarafın konsolosluk temsilcisiyle eşgüdümü sağlanır.
4. Talep Eden Taraf, geri kabul edilecek şahıslara ilişkin ayrıntıları ve uçuş bilgilerini geri kabul tarihinden en az beş (5) işgünü önce bildirir.
5. Akit Taraflar, ulusal hukukun gereklerine tabi olarak, geri kabul edilecek şahısların sınırdışı veya geri kabul edilmelerine ilişkin mahkeme kararlarının örneklerini teati ederler.

Madde 3 **Vatandaşlığın İspatı**

1. Madde 2'de atıfta bulunulanların dışındaki vakalarda, Talep Eden Taraf, geri kabul edilecek şahsın Talep Edilen Tarafın vatandaşlığını taşıdığına ilişkin kanıt sunar.
2. Ulusal olarak kabul gören belgelerin sunulmadığı hallerde, kabul edilecek şahsın kimlik tespiti yapılı ve işbu Maddenin 3 üncü ve 4 üncü Paragraflarında atıfta bulunulan belgelerden veya diğer kanıtlardan birinin sunulması halinde Akit Taraflardan birinin vatandaşı olarak seyahat belgesi düzenlenir.

3. İşbu Anlaşma gereğince vatandaşlığın ispatı aşağıdaki belgelerle sağlanabilir:
- a) şahıslar adına düzenlenmiş vatandaşlık belgeleri;
  - b) geçerliliği sona ermiş herhangi bir tür pasaport (ulusal pasaport veya vesayet pasaportu);
  - c) geçici olanlar da dahil olmak üzere kimlik kartları;
  - d) sözkonusu şahsın vatandaşlığını belirten resmi belgeler;
  - e) deniz adamı kayıtları ve kaptan hizmet belgesi;
  - f) yetkili makamlar tarafından sağlanmış sarih bilgi;
  - g) Nijerya tarafı için ayrıca, menşe ülke belgesi veya Nijerya makamları tarafından düzenlenmiş ECOWAS Seyahat Belgesi/Sertifikası;
  - h) sözkonusu şahsın kimliğini tespit etmeyi mümkün kılan, Talep Edilen Akit Tarafça tanınan diğer belgeler.

4. Aksisi ispat edilinceye kadar, vatandaşlığa ilişkin kanıt aşağıdaki belgelerle sağlanır:

- a) ehliyet;
- b) şirket kimlik kartları;
- c) doğum belgeleri;
- d) şahitlerin ifadeleri;
- e) ilgili şahsın ifadesi;
- f) ilgili şahıs tarafından konuşulan dil.

ve ilgili şahsın vatandaşlığını tespit etmeye yardımcı olabilecek diğer herhangi bir belge. (Ancak, ilgili şahsın Talep Eden Tarafın dillerinden herhangi birini konuşabilme kabiliyeti, ilgili şahsın vatandaşlığını doğrudan saptamaz.)

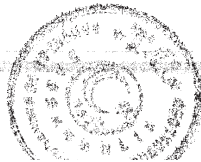
5. Aksisi ispat edilene kadar vatandaşlığa ilişkin kanıt sağlandığı ve sözkonusu kanıtın Talep Edilen Tarafça yapılan mülakat sonrasında kabul gördüğü hallerde, Akit Taraflar karşılıklı olarak vatandaşlığın tespit edildiğini addederler.

6. Seyahat belgesi, Talep Edilen Akit Tarafça, işbu maddenin 3 üncü ve 4 üncü Paragraflarında atıfta bulunulan belge ve diğer kanıtların alındığı tarihten itibaren dört (4) işgünü içinde harçsız düzenlenir.

İşbu maddenin 3 üncü ve 4 üncü Paragraflarında sayılan belgeler, geçerlilik süreleri bitmiş olsa dahi, aksisi ispatlanıncaya kadar vatandaşlığın ispatı olarak yeterli kabul edilir.

Madde 4 İlave Kimlik Tespiti Usulü

1. 2 inci ve 3 üncü Maddelerde atıfta bulunulan durumlar dışında, 3 üncü Maddenin 5 inci Paragrafında sözkonusu vatandaşlığın aksinin ispat edildiği haller haricinde, ilgili şahsın vatandaşlığının tespit edilmesine ilişkin gerekli belgelerin ve diğer kanıtların sağlanmasının mümkün olmadığı, ancak vatandaşlığın tahmin edilmesini mümkün kılan delillerin mevcut olduğu hallerde, Talep Eden Tarafın yetkilileri Talep Edilen Tarafın diplomatik veya konsolosluk görevlilerinden, ilgili şahsın vatandaşlığının tespit edilmesine ilişkin yardım talep edebilir.

Aşağıda belirtilen kimlik tespit usulleri izlenir:

- (i) mümkün olan en kısa sürede şahısla mülakat yapılır ve bu süre her durumda, talebin alındığı tarihten itibaren beş (5) iş gününü aşamaz;
- (ii) mülakat, uygun olan yerde gerçekleştirilir;
- (iii) mülakat sonucu mümkün olan en kısa sürede Talep Eden Tarafa iletilir, ancak bu süre her durumda, mülakatın yapıldığı tarihten itibaren beş (5) iş gününü aşamaz;
- (iv) şahsın vatandaşlığının doğrulanması halinde, Talep Edilen Tarafça dört (4) işgünü içinde hazırlanacak 30 gün geçerli seyahat belgesi düzenlenir.

2. Talep Eden Tarafın ülkesindeki konsolosluk temsilcilerinin konsolosluk görüşmelerine ilişkin yol masrafları, Talep Eden Tarafça ödenir.

Madde 5 Geri Kabul Şartları

İşbu Anlaşma hükümleri çerçevesinde, yasadışı göçmenlerin geri kabulü, aşağıda belirtilen koşullara tabidir:

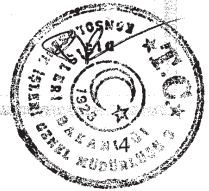
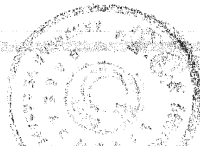
- a) yasadışı göçmenin Talep Edilen Akit Tarafın *bonafide* vatandaşı olduğu doğrulanır;
- b) Talep Eden Akit Tarafın ülkesinden ayrılmadan önce ve Talep Edilen Akit Tarafın ülkesine varış esnasında, yetkili makamlarca yasadışı göçmen üzerinde kimlik kontrolü yapılır.

Madde 6 Masraflar

Talep Eden Taraf, geri kabul edilecek şahısların nakillerine ilişkin masrafları, Talep Edilen Taraf Devletin havalimanına kadar refakat masrafları dâhil olmak üzere karşılar.

Madde 7 Geri Gönderilmiş Şahısların Geri Kabulü

1. Sonradan elde edilen delillerin, geri gönderilmiş şahsın Talep Edilen Tarafın vatandaşlığını taşımadığını ortaya çıkardığı hallerde, Talep Eden Taraf şahsı geri alır.
2. İşbu Maddenin 1 inci Paragrafında sözkonusu şahsa ilişkin geri kabul müracaatı, şahsın nakledilmesini takip eden 14 gün zarfında yapılır ve bunu izleyen 16 gün zarfında tamamlanır, şahıs Talep Eden Tarafın ülkesine geri kabul edilir.

Madde 8 Haklar

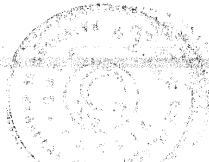
1. İşbu Anlaşmada sayılan geri kabul ölçütlerinin uygulanması, Akit Tarafların ulusal hukukları ve mevzuatları çerçevesinde daha önce kazanılmış hakların hiçbirine halel getirmez.
2. İşbu Anlaşmanın hükümleri çerçevesinde geri gönderilmiş ve geri kabul edilmiş şahısların insan hakları ve insan onuru, ulusal ve uluslararası hukukun işbu hakları himaye eden hükümlerine uygun olarak gözetilir.
3. Akit Taraflar;
  - (i) Göç kuralları ve/veya usulleri ihlali sebebiyle, vatandaşının tutuklandığını, diğer Tarafın Büyükelçiliğine ivedilikle bildirir;
  - (ii) Tutuklu şahsın kanunsuz güç, işkence, acımasız, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele görmesine engel olur;
  - (iii) Konsolosluk görevlilerinin, vatandaşı olan gözaltındaki yasadışı göçmeni ziyaretine ve özel görüşmelerine serbestçe erişimlerine izin verir;
  - (iv) Talep edilen Tarafın yetkili makamlarının yetkili personeline yasadışı göçmenin kimliğini doğrulama, tespit etme ve geri dönüşünden önce gerektiği şekilde bilgilendirme izni verir;
  - (v) Geri gönderilen şahsın yasal yollarla elde edilmiş kişisel taşınabilir mallarını, nakli sağlayan taşıyıcının şartlarına uygun olarak beraberinde taşınmasına izin verir.

Madde 9 Diğer Uluslararası Anlaşmalara Etkisi

İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, Akit Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası anlaşma, antlaşma, sözleşme ve protokolden doğan haklarına halel getirmez.

Madde 10 Yetkili Makamlar

1. İşbu Anlaşmanın uygulanmasına ve buna ilave diğer tüm hususlara ilişkin yetkili makamlar olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, İçişleri Bakanlığını; Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti, Dışişleri Bakanlığını tayin eder.
2. Akit Taraflar, her zaman, yazılı olarak, diğer uygun Bakanlık veya Birimi veya Hükümet kurumunu, yukarıda 1 inci Paragrafta belirtilmiş olanların yerine veya olanlara ilave olarak belirtme hakkına sahiptir.

Madde 11 Bilgi Paylaşımı

İşbu Anlaşmanın uygulanma amaçları doğrultusunda, yetkili makamlar aşağıda belirtilen belgeleri diplomatik yollardan teati ederler:

- a) seyahat belgelerinin düzenlenmesi için, Talep Eden Akit Tarafın ülkesinde bulunan diplomatik personelin veya konsolosluk personelinin listesi;
- b) geri kabul edilecek kişinin ülkeye girişinde kullanılacak havalimanlarının listesi;
- c) iletişimi kolaylaştıran ve işbu Anlaşmanın layıkıyla uygulanmasını sağlayan diğer bilgiler.

Madde 12 Kişisel Verilerin Korunması

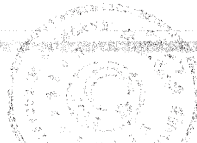
1. İşbu Anlaşmanın uygulama amaçları doğrultusunda kişisel verilerin iletilmesi zorunluluğu halinde, sözkonusu bilgi sadece izleyen unsurları içerebilir:

- a) nakledilecek şahsa ve ihtiyaç duyulduğu hallerde şahsın ailesine ilişkin ayrıntılar (soyadı, adı, ön adı, takma adları, rumuzları, doğum tarihi ve yeri, cinsiyeti, mevcut veya önceki vatandaşlığı);
- b) pasaport, kimlik kartı, diğer kimlik ve seyahat belgeleri ve geçiş izni (sayısı, geçerlilik tarihi, verilmiş tarihi, veren makam, verildiği yer, vb.)
- c) nakledilecek şahısların kimliğini tespit etmek için ihtiyaç duyulan diğer ayrıntılar;
- d) vatandaşlığı tespit edilebileceği veya geçerliliğinin farz edilebileceği kanıtlar;
- e) Akit Taraflardan birinin talebiyle, işbu Anlaşmaya uygun olarak, geri kabul müracaatının incelenme amaçları için gerekli olan diğer bilgiler;
- f) konaklama yerleri ve güzergahlar;
- g) Akit Taraflardan birinin vermiş olduğu ikamet izinleri veya vizeler.

2. İşbu Maddenin 1 inci Paragrafında atıfta bulunulan bilgilerin yanı sıra, işbu Anlaşma çerçevesinde iletilen diğer veriler Akit Tarafların ulusal hukukuna uygun olarak teati edilir.

3. Kişisel veriler, sadece Akit Tarafların yetkili makamlarına iletilebilir. Akit Tarafların yetkili makamları, işbu Anlaşma çerçevesinde iletilen tüm bilgilerin ulusal hukuklarına uygun olarak korunmasını temin ederler.

4. Akit Taraflar, özellikle;
  - a) işbu Anlaşma çerçevesinde iletilen her bilgiyi, sadece talep edilen amaç doğrultusunda kullanmayı;
  - b) Talep Edilen Akit Tarafa iletilen her bilgiyi gizli tutmayı ve Talep Eden Tarafça yetki verilmediği sürece, sözkonusu bilgiyi üçüncü şahıslara açıklamamayı;
  - c) sözkonusu bilgiyi kazaen kayıptan, izinsiz erişimden, tahrif ve ifşaattan korumayı;

- d) Talep Eden Tarafça belirtilen koşullara uygun olarak ve bu tür koşulların belirtilmediği hallerde ise iletilme amacı doğrultusunda sözkonusu bilginin gereği ortadan kalkar kalkmaz, bilgiyi imha etmeyi; taahhüt ederler.

Madde 13 Karşılıklı Yardım

1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmada belirtilen şartlar çerçevesinde, göç konularına ilişkin olarak birbirlerine karşılıklı yardım ederler.
2. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde, gerçek vatandaşlarının tespitinde birbirlerine yardım ederler.
3. Akit Taraflar, talep üzerine, Talep Eden Tarafın vatandaşı olduğu varsayılan şahsın vatandaşlığını saptarken birbirlerine yardım ederler.
4. Akit Taraflar, imkan ve kabiliyetleri dâhilinde, izleyen maddelerde belirtilen alanlarda birbirlerine yardım ederler:
  - a) göç konularına ilişkin teknik yardım sağlama;
  - b) göç ve konsolosluk görevlileri için kapasite geliştirme;
  - c) göçmen kaçakçılığı ve insan ticaretine ilişkin suç örgütleri ve şahıslar hakkında yetkili makamlar arasında istihbarat paylaşımı;
  - d) geri kabul edilmiş şahısların, ülkelerinin iktisadi ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunmalarına olanak sağlama;
  - e) geri kabul edilmiş şahısların yerleşme ve toplumla bütünleşme süreçlerinin parçası olarak HIV/AIDS ve diğer bulaşıcı cinsel hastalıklara ilişkin olarak eşgüdüm sağlama;
  - f) göçten, kalkınma için bir araç olarak yararlanılabilmelerini sağlayacak olanakları araştırma;
  - g) vasıflı ve nitelikli işgücünün, birbirlerinin iş piyasasına erişimini kolaylaştırma.

Madde 14 Ortak Uygulama Komitesi

1. Akit Taraflar, aşağıda belirtilen görevlere haiz Ortak Uygulama Komitesi kurarlar:
  - a) işbu Anlaşmanın uygulanmasını izlemek;
  - b) işbu Anlaşmanın düzgün uygulanması için standart usulleri belirlemek;
  - c) işbu Anlaşmanın 13 üncü Maddesinin 3 üncü Paragrafında belirtilen yardımın niteliğine ilişkin tavsiyede bulunmak;
  - d) gerekli görüldüğünde, işbu Anlaşmaya ilişkin değişiklik önerilerinde bulunmak;
2. Komite kararları, oy birliğiyle alınır ve bu çerçevede uygulanır.

3. Komite, karşılıklı olarak kararlaştırılmış tarih ve yerde, birbirlerinin ülkesinde dönüştümlü olarak, yılda en az bir kez toplanır.

4. Akit Taraflardan herbiri, Komite toplantılarına katılımına ilişkin masraflarını karşılar.

Madde 15 Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Anlaşmanın yorumlanmasına veya uygulanmasına dair veya yorumlanması veya uygulanmasından doğan anlaşmazlıklar, diplomatik yollarla çözümlenir.

Madde 16 Değişiklikler

İşbu Anlaşmaya ilişkin değişiklik veya düzeltmeler yazılı olarak yapılır ve Akit Taraflarca, 18 inci Maddenin 2 inci Paragrafına uygun olarak onaylanmasının ardından yürürlüğe girer.

Madde 17 Süre ve Fesih

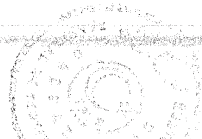
1. İşbu Anlaşma, beş (5) yıl süreyle yürürlükte kalır ve Akit Taraflardan biri tarafından işbu Maddenin 2 inci Paragrafına uygun olarak feshedilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

2. Akit Taraflardan herbiri diğer Akit Tarafı altı (6) ay öncesinden yazılı bildirimde bulunarak işbu Anlaşmayı feshedebilir. İşbu Anlaşmanın feshi esnasında, geçerliliği son bulmuş veya halen varolan üstlenilmiş veya Anlaşmaya ilişkin yükümlülükler, Anlaşma hükümleri ile bu çerçevede yapılmış protokol, sözleşme ve tamamlayıcı anlaşmalar çerçevesinde düzenlenmeye devam eder ve işbu Anlaşmanın feshi tamamlanana kadar bu yükümlülükler icra edilir.

Madde 18 Yürürlüğe Giriş

1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk süreçlerinin tamamlandığını diplomatik yollardan birbirlerine iletirler.

2. İşbu Anlaşma, tarafların işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk süreçlerinin tamamlandığını birbirlerine bildirmelerinden itibaren otuz (30) gün zarfında yürürlüğe girer.

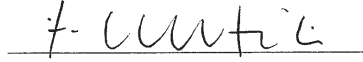

İşbu Anlaşmayı, temsili Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış, aşağıda imza sahibi temsilciler imzalamışlardır.

Ankara'da 2011 yılının ikinci ayının ikinci günü, Türkçe ve İngilizce olarak, her bir metin eşit derecede muteber olacak şekilde iki nüsha halinde imzalanmıştır. Anlaşmanın yorumuna ilişkin farklılıklarda İngilizce metin esas alınır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Ahmet Davutoğlu
Dışişleri Bakanı

H. Odein Ajumogobia
Dışişleri Bakanı

